

OOSTENDSE DRUKKERS EN DRUKKERIJEN

In ons volgend nummer verschijnt de eerste bijdrage van een nieuwe medewerker aan ons tijdschrift, lic. hist. Patrick VANDENABEELE. Het wordt een reeks over Oostendse drukkers en drukkerijen. Een reeks die zal aansluiten bij zijn bijdrage in OSTENDIANA V : De Oostendse drukkerijen 1780-1850.

Patrick's licentiaatsverhandeling (RUG) bestudeerde dit terrein, dan wel tot 1940. Het is dan ook de periode 1850-1914 die in "De Plate" aan bod zal komen.

Als inleiding een bespreking van zijn verhandeling zoals die verscheen in "Biekorf", 4, 1985.

August VAN ISEGHEM

Een recente licentiaatsverhandeling heeft in twee stevige boekdelen de inventaris opgesteld van alle drukkers die tussen 1780 en 1940 in Oostende actief zijn geweest en van alle kranten en tijdschriften die er tussen dezelfde periode verschenen.

Het is eerder verwonderlijk dat pas vanaf 1780 een drukker in Oostende gevestigd was : voordien was Brugge blijkbaar de drukplaats voor de Oostendenaars.

Met Boudewijn JANSSENS en zijn rivaal Jan RODENBACH evenals met Bernard BRICX werd Oostende "self-supporting" op drukkersgebied.

De auteur heeft in een eerste deel van zijn studie 64 drukkerijen geïnventariseerd, soms heel bescheiden en kortstondige werkplaatsen, maar toch ook een aantal huizen van enig formaat en met traditie, zoals VERMEERSCH, DAVELUY, DANIELS-DUBAR, Joseph Fr. CARREIN, ELLEBOUDT, SMISSAERT, VAN GRAEFSCHPEPE, BOUCHERY, enz. : namen die op talrijke Oostendse drukwerken terug te vinden zijn. Een korte of langere analyse, met begin- en einddatum, adres(sen), opvolgers, politieke strekking, biografica en personalia en vaak ook nuttige genealogische schetsen laten toe om elke drukkerij te situeren.

Het tweede deel geeft een inventaris van alle periodieke publikaties in Oostende tussen dezelfde data.

Dit werk, uitgevoerd volgens de door Prof. R. VAN EENOO en anderen op punt gestelde methode, is slechts gedeeltelijk origineel. Een inventaris over de periode 1807-1914 verscheen al in 1968 van de hand van W. MAERVOET (Repertorium van de Westvlaamse pers : arrondissement Oostende), maar de nieuwe inventaris strekt zich uit tot 1940 en heeft meer dan 230 kranten en tijdschriften opgenomen. Veel van de gerepertorieerde publikaties waren efemeer en weinig zaaks, maar het is de totaliteit die interessant is en een belangrijk beeld geeft van wat de Oostendse drukkersateliers op het gebied van actualiteitslectuur voortbrachten. Talrijke krantjes en geschriften hadden natuurlijk betrekking op de balneaire rol van de "koningin der badsteden".

Het is dan ook niet verwonderlijk dat 150 van de 230 titels in het Frans zijn, met daarbij nog enkele tweetalige titels en ook een aantal Engelse (10) en Duitse (3) publikaties. Werd in 1818 de eerste krant uitgegeven (een "Feuille d'Annonces"), dan was het pas in 1855 dat met "De Kust-bode" een eerste krant in de volkstaal verscheen. Beiden werden uitgegeven door de drukkerij Thomas VERMEIRSCH.

P. VANDENABEELE heeft zich in zijn verhandeling bijna uitsluitend tot inventarisatie beperkt, zonder veel duiding op diepgaander studie. Zijn werk is niettemin heel waardevol, omdat het op overzichtelijke wijze, overtalrijke gegevens samenbrengt over de Oostendse drukkerswereld. Als naslagwerk en aanzet voor verdere studie zal het uitstekende diensten bewijzen.

AVdA

#

HOF VAN BELOFTE. UITBATER

Het café "Hof van belofte" - voorheen herberg en nog te lokaliseren door het opschrift in de muur aan het Lyceum - werd in 1931 opengehouden door Leopold VERMEERSCH oud-kok van de BELGENLAND (eertijds een vlaggeschip van de Belgische passagiersdiensten).

L. VERMEERSCH verhuisde achteraf naar café BEENHOUWERSHUIS in de Kapucijnenstraat 24.

J.B. DREESEN

#

ENSORIANA

"Religieuze Thematiek in de Belgische Kunst 1875-1985".

Tentoonstelling in de A.S.L.K.-Galerij te Brussel (16 jan - 23 maart 1986).

De catalogus vermeldt 2 werken van hem : "Christus en de kreupele" (1879 ; M.S.K. Gent) & "Christus bedaart de storm" (1891; M.S.K. Oostende) (p. 115-117).

Verder werk van SPILLIAERT, DIEZ en BOEL

Norbert HOSTYN

#

OOSTENDE... EN DE AANGESPOELDE "WALVIS"

In een recent werk betreffende de walvisvaart (1) 'spoelt ook de Oostendse "walvis" weer aan...'

Op blz. 37 komt een mooie afbeelding voor met op de voorgrond de enorme vis, met ervoor de bezoekers te paard en te voet, met vrouw en kinderen... en de hond. De achtergrond vertoont een staketsel, wat duinen en de stad Oostende (windmolen, "peperbusse", vuurtoren...).

Bijgaande tekst :

De eerste betrouwbare afbeelding van een Blauwe vinvis kreeg de wetenschappelijke wereld door de drukken die in 1827 van de stranding van zulk dier bij Ostende (sic) gemaakt werden. De opkoper van de walvis liet het geraamte van het dier voor geld bezichtigen. In de ruimte tussen de kaakbeenderen werd een middagmaal gegeven aan de werklieden die aan het ontleden van de vis gewerkt hadden en 16 personen dansten een quadrille in de binnenruimte van de onderkinnebak. Het skelet werd door de eigenaar tenslotte aan koning Willem I geschonken, die het in een paviljoen te Haarlem plaatste.

Wilfried VERLONJE

(1) G. LUTKE MEIJER, De Walvisvaart, 1985, 128 blz., ill., geb.; Amsterdam/Dieren ; De Bataafse Leeuw.